

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia.

Za jeden wiersz petiowy albo jego miejsce 20 halercy
Za jeden wiersz petiowy w rubryce *Nadzwyczajne* 40 halercy
Drobne ogłoszenia (tylko w numerze porannym) po 10 halercy za 10 wierszy; następnie po 1 1/2 hal.
Ogłoszenia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz setowy 60 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: poranny . . . 3 halercy wieczorny . . . 8 halercy
na prowincji: poranny . . . 5 halercy wieczorny . . . 10 halercy

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwumiesięczną dostawę do domu dopłaca się 60 halercy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwumiesięczną przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h rocznie . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7, 50 kwartalnie . . . 9, —
miesięcznie . . . 2, 50 miesięcznie . . . 3, —
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękoopis Redakcja nie zwraca

Adres: „Dziennik Polski” — Lwów, plac Narajski 1. 7.
Telefonu Nr. 171.

Wódz Młodoczechów dr. Herold o stosunkach politycznych w Austrii.

Lwów 22 lipca.

Po czwartej podróży cesarskiej do Pragi — jak wiadomo — posypały się, niby orzechy z worka, interwju dziennikarskie z wybitnymi politykami czeskiemi. Wszystkim interwjuwcom szło w pierwszym rzędzie o wysondowanie Czechów, jakie nadzieje przywiązują oni do wspaniałych „dni cesarskich” i jak się zapatrują na teraźniejszą sytuację polityczną w Austrii? Sprawiedliwość nakazuje przypisać, że Czesi umieli wybornie, dużo nagadać zawsze swoim interlokutorom, lecz w tej obfitości ich słów zdumiewająco mało było zawsze merytorycznej odpowiedzi na stawiane im pytania. Ze zrzędną wytrawnych dyplomatów używali mowy w tym celu, aby nią pokryć swe myśli istotne...

Nieco szerszym od innych był jednak dr. Herold — zwłaszcza raz jeden, mianowicie gdy rozmawiał z korespondentem warszawskiej *Gazety Polskiej*. W dłuższym i wiele spraw obejmującym interwju, poruszone zostały następujące ważniejsze momenty polityczne: podróż cesarską do Czech, sprawę wielkich inwestycji w Austrii, rekonstrukcję gabinetu, stosunek Czechów do Polaków i politykę Koła polskiego.

Co do podróży, rzekł dr. Herold mniej więcej, co następuje:

Zamianistowaliśmy przed monarchą nasze cele narodowe, okazaliśmy, że stanowimy potężny czynnik w państwie, przeciw któremu niepodobna rządzić. Jakże jednak skutki mieć będzie ta podróż pod względem porozumienia się Czechów z Niemcami, o tem trudno orzec na razie coś stanowczego. Przyszłość pociąga nas w tej mierze, zresztą wiele zależy od postawy Niemców. Nastroj uroczysty przebiegł zniżył: zresztą nie było wcale rzeczowego zbliżenia w tym razie, było tylko osobiste, stworzone jakieś *milieu* i nie więcej ponadto. Wszystko zawisło od tego, w jaki sposób polepszona ta sytuacja wyzyskana zostanie. Rozumie się samo przez się, że bardzo wiele zależy od tego, jak wypadną niedługo wybory do sejmiku. Jeśli u Niemców zwycięży Wschodniemy, u nas zaś agrarcy, to położenie rzeczy zmieniliby się zupełnie. I bez tego tworzą Wschodniemy w parlamencie wiedeńskim większość wśród niemiecko-czeskich posłów i rej tam wódz pp.: Schönerer, Wolf i iro. — Frajka ich ma też obecnie większość agitatorską. Trudno jednak przewidzieć, jak w niedalekiej przyszłości ułożą się wśród Niemców stosunki partyjne.

W kwestii wielkich inwestycji przyznał dr. H. rold, że rząd bezwarunkowo podjął się olbrzymiego dzieła. Co do budowy dróg wodnych, uważa ją należyć co najmniej już za kwestię sprawną. Przykłady w innych krajach dowodzą, że kanały są bardzo pożyteczne. Podobnie, jak się rzecz ma z kolejami żelaznymi i tutaj ogólnie czerpie pożytek. Toż dają one wielu, wielu ludziom pracę, a to samo już jest znaczną korzyścią dla każdego kraju.

Z kolei przeszedł wódz młodoczechów do stosunków polsko-czeskich. Stosunki te były dobre i przyjacielskie — zapewniał tedy dr. H. — po rozbiciu się państwa i do ostatniej chwili. Ma też nadzieję, że one i nadal takie pozostaną. Czesi nigdy i niczego nie przedsięwzięli przeciw Polakom, a tak samo przeciw któremukolwiek ludowi słowiańskiemu, nawet wówczas, gdyby się z Niemcami pogodzili. Stoją oni zasadniczo na stanowisku słowiańskim, uważając każdego Słowianina za swego pobratymca. Każdego też traktują z jednakowym uczuciem miłości i nie robią żadnej różnicy pomiędzy poszczególnymi szczepami słowiańskimi. To zasadnicze stanowisko Czechów — zauważył w tem miejscu dr. H. — nie bywa

zawsze sprawiedliwie oceniane i daje niejednokrotnie asumpt do błędnego tłumaczenia rzeczy... Czesi postępują jednak nienagannie, gdyż ze swego stanowiska muszą tak, a nie inaczej postępować...

Potrącając następnie o politykę Koła polskiego, rzekł dr. H.:

Koło polskie samo sobie zaszkodziło (!). Nie nasza w tem wina, że teraźniejsze stanowisko Koła nie jest tak znaczne, jak niem przedtem było. Dobra, albo zła polityka daje się najlepiej oceniać wedle skutków swoich, owoców, które przynosi. Polityka — to rzecz realna!

Na zakończenie rozmowy z korespondentem warszawskim, poświęcił dr. H. parę komplementów polityce — Młodoczechów: „Nasza polityka — rzekł — nie była złą, skoro może wykaże się pozytywnymi rezultatami. Wprawdzie nie osiągnęliśmy korzyści narodowych, lecz tylko ekonomicznych, faktem jest jednak ponadto, że zdobyliśmy sobie wpływ polityczny. Łatwą robotą to nie było...”

Humanitarny zakład.

Z powodu petycji prof. Odona Bujwida w sprawie wydawnictwa subwencjonowania zakładu szpitalnego leczniczo-ochronnego przeciw wściekliznie, przedstawiła komisja sanitarna (p. Bernadzikowski) sejmowi sprawozdanie, w którym znajdujemy następujące interesujące uwagi: Światne wyniki, jakie osiągnięto w ostatnich kilkunastu latach przy zastosowaniu metody Pasteura w przypadkach wodowstrętu, sprawiły, że w stosunkowo krótkim czasie powstały przy wszystkich niemal wszechświeckich europejskich zakładach leczenia ochronnego przeciw wściekliznie. Kraj nasz, mimo, że jest największy pod względem obszaru i liczby ludności, mimo, że przypadki pokąsania przez wściekłe zwierzęta, są bardzo częste, był jednym z ostatnich, w którym powstał podobny zakład, dzięki prywatnym staraniom prof. O. Bujwida w Krakowie.

Zakład ten, założony w r. 1893 na małą skalę, stał się rychło jednym z większych ze względu na liczbę osób, szujących pomocy lekarskiej. Frekwencja leczonych w pierwszym roku istnienia zakładu ograniczała się do jednego tylko przypadku. Lecz już w ciągu 3 lat następnych podniosła się do 146. — W r. 1900 wyniosła 400, a w ciągu pięciu pierwszych miesięcy br. wzrosła do liczby 318 osób.

Rzecz całkiem zrozumiała, że wobec takiej frekwencji i warunków, wywołanych brakiem odpowiedniego lokalu, nawet najenergiczniejsza jednostka musi się ugiąć pod ciężarem nadmiernych, choć dobrowolnie na siebie przyjętych obowiązków.

Jakkolwiek szczerzenie ochronne przeciw wściekliznie jest konieczne wskazaniem względami na bezpieczeństwo publiczne, a utrzymywanie potrzebnych do tego zakładów jest obowiązkiem państwa, — wydział krajowy, widząc szybki rozwój instytutu prof. Bujwida i kierując się nadto względami humanitarnymi i naukowymi, zezwolił chwilowo na przyjmowanie osób pokąsanych bądź do szpitala św. Łazarza, bądź św. Ludwika, a sejm przyznał rokrocznie skromną subwencję na pokrycie potrzeb z utrzymaniem tego zakładu połączone.

Trudności jednak natury technicznej w samym zakładzie, niełatw i zamieszanie w szpitalach z powodu braku odpowiedniego miejsca dla osób, zresztą zdrowych, nie mogły być długo cierpiane. Wobec tego oddział się wydział krajowy przed dwoma laty do namiestnictwa z przedstawieniem koniecznej potrzeby wybudowania specjalnego zakładu, ewentualnie wynajęcia lokalu odpowiedniego na ten cel kosztem państwa. Odpowiedź, jaka nadeszła od ministerstwa spraw wewnętrznych w ostatniej chwili, jest wprost odmowna i nie daje nadziei

aby zakład taki mógł być rychło urządzony w naszym kraju. (!)

Wobec tego wniosł prof. O. Bujwid petycję do sejmiku o przyznanie przez kraj wydatniejszej subwencji, na urządzenie zakładu szpitalnego leczniczo-ochronnego metodą Pasteura.

Komisja sanitarna uznaje w zupełności za słuszne motywa, przedstawione w tej petycji, a reasumując wszystko to, co w tej sprawie wyżej powiedziano, przyszła do przekonania, że rychła, ba nawet doraźna pomoc ze strony sejmiku, a w znaczącej mierze ze strony rządu jest niezbędna, aby, jeżeli już na razie nie zapewnić egzystencji temu zakładowi, to przynajmniej ją chwilowo podtrzymać.

Niemcy w Królestwie.

Onegdaj podaliśmy wiadomość o rozpoznaniu się i bucie nadmiernej Niemców w Łodzi. Ze wypadki takie są na porządku dziennym w Królestwie, gdzie niemieckim czem raz więcej tworzą sobie placówek, to fakt znany od dawna.

W sprawie niebezpieczeństwa, z tej strony grożącego, pisze *Russkij Listok*, oczywiście ze swego punktu widzenia, nie mniej jednak jest dużo w słowach jego racji.

„Wiele już pisano i mówiono o zaludnieniu przez Niemców zachodnich okręgów Rosji. Mówienie to jednak i pisanie nie na wiele się przydało i pokojowy podbój Rosji przez Teutonów trwa w dalszym ciągu. Polska, Litwa, gubernie południowe i chersońska niemiecką stopniowo i walką z przybyszami staje się co rok trudniejszą dla biednego, nieoświeconego ludu, zamieszkującego nasze wsie i osady.

„Pragnęlibyśmy zwrócić uwagę czytelników na stan rzeczy w 10-ciu guberniach Królestwa Polskiego. Kolonja niemiecka liczy na tych kresach setki tysięcy ludzi. W rękach niemieckich znajduje się 13.529 domów i majątków; ogólna wartość tych nieruchomości 400 mil. rubli. Faktorycznymi gospodarzami kraju są Niemcy. Zaborcy ci pochwylić w swe ręce przemysł i technikę pochodzenia polskiego bardzo trudno znaleźć zarobek w kraju. Niemcy nie lubią Słowian i wszystkie wygodniejsze stanowiska oddają swoim. Wogóle Niemcy w Królestwie nie tylko dążą do wzbogacenia się, ale i prowadzą politykę wyraźną, sanowiącą drugie wydanie polskiego hakatyizmu, zastosowanego do miejscowych warunków. W Poznańskim i na Śląsku kulturtrajery-Michle tępią słowiańszczyznę przy uprzejmym współdziałaniu rządu. W Królestwie polskim brak im tego współdziałania, walczą przeto „własnymi środkami”. W obu wypadkach jednak rezultat jest jeden: Niemiec pożera Słowianina.

„Polacy, jak wiadomo, są narodem cywilizowanym i świadomym. Polak jest patriotą, oddany swojej ojczyźnie, religii, narodowości itp. Umie on walczyć, a rozumiały, co mu grozi od Niemca, zaczął walczyć. Jak w Ks. Poznańskim tak i w Królestwie Polskiem wzrasta się ruch przeciw Niemcom. Publicyści wskazują na niebezpieczeństwo niemieckie i zachęcają do stanowczej i szybkiej walki. W Królestwie Polskiem jest dużo kapitałów, nie ułokowanych w przemysły, ale pleśniejących w papierach procentowych. Prasa polska radzi użytkować te kapitały i stworzyć przy ich pomocy polskie Towarzystwa akcyjne. Akcjonariuszami tych Towarzystw powinni być wyłącznie Słowianie. I w innym względzie zaleca ona nie korzystać z usług niemieckich. Pracownikami w takich przedsiębiorstwach muszą być tylko Słowianie.

„Jak widzimy, nasi współbracia nie tracą energii i gotują się do stanowczej walki z Niemcami. My, Rosjanie, możemy tylko cieszyć się z tego i życzyć naszym współplemieniom nadwieliskim pomysłom rezultatów tej walki z wrogami słowiańszczyzny.

„Współdział ten jednak nie powinien być tylko płatniczym. Niemczenie Królestwa Pol-

skiego jest kwestją pierwszorzędnej doniosłości i Rosjanie powinni pomyśleć o sposobach pomocy narodowi polskiemu. Polacy są wszak jednoplemiennymi z nami Słowianami, a więc ucisk, dokonywany na Polakach, przynosi uszczerbek części narodu rosyjskiego. Przeto powinniśmy energicznie wziąć się do dzieła i w tym względzie mamy gotowy wzór do naśladowania w Niemczech. Niemcy nauczyli nas sposobu prowadzenia tej walki na Śląsku i w Poznaniu.

„Nie mówiąc już o całym systemie bezustannych prześlępek do osób pochodzenia polskiego, Niemcy pozbawili Słowian pewnych majątkowych i obywatelskich praw. Polacy ograniczeni są w prawach własności, spadkowych i służby państwowej. Powinniśmy tylko pójść za przykładem Niemców i takie same ograniczenia zastosować do osób pochodzenia niemieckiego, rozszerzając odnośne obstrzeżenia i na cesarstwo. Jeżeli potrafiliśmy niedawno ująć się skutecznie za prawami rosyjskich eksporterów do Ameryki, to tembardziej powinniśmy uczynić to w imię sprawy słowiańskiej. Wszak żywił słowiański jest panującym elementem w państwie rosyjskiem, wszelka więc krzywda słowiańska, jest krzywdą, wyrządzoną Rosji”.

Z Paryża.

Paryż 17 lipca.

(Święto republiki. — Pomnik łapownika)

Święto republikańskie 14 lipca we Francji odbyło się, tak w stolicy, jak na prowincji, bez żadnych nadzwyczajnych wypadków. Nie było powodu do jakiegokolwiek demonstracji, czy antyrządowej, czy też przychylniej dla rządu. Nie było popularnego generała do urzędowania mu owacy, nadzwyczajnego procesu, rozamiętniającego stronnictwa, ani zamachu stanu, kończącego się zwykłą burdą. Cały obchód ześrodkował się na Longchamps, w defiladzie wojsk przed trybuną prezydenta republiki. Defilada odbyła się wspaniale. Najciekawszą ciekawość budziła kompania cyklistów wojskowych pod wodzą kapitana Gérauda. Zaciekały również manewry artylerji z działami nowego typu, lekiami a długimi.

Nawiasem mówiąc, działa te, bardzo dobre, zakładają sen — nietylko sztabu niemieckiego, ale Kruppa z Essen, który w ostatnim roku podwyższył musiał swój własny, prywatny, gazinowy budżet, w celu zbadania tajników fabrykacji nowych armat francuskich. Sądząc z szybkiego przylapania pasków Kruppa przez francuską instytucję, zwaną *contre-espionage*, zdawaćby się mogło, że operacja niemiecka tym razem się nie powiodła.

Porządek święta republikańskiego nigdzie nie został na serio zakłócony; zanotowano tylko trzy wypadki, przypominające, że d. 14 lipca były dawniej demonstracje. Najpierw, podczas przejazdu prezydenta przez ulicę, zawolał ktoś: „Niech żyje hrabia Lur-Saluces!” Nieškodliwego demonstranta zaprowadzono do najbliższego biura policji, skąd, po spisaniu protokołu zaraz go wypuszczono. Przy wjeździe prezydenta na Longchamps, dały się słyszeć nieśmiało wolania: „Niech żyje Déroulades!” Scena z biurem policji i z protokołem powtórzyła się i — koniec. Nareszcie, kiedy przez pola Elizejskie przejeżdżały trzy powozy (*mail coches*), będące własnością trzech angielskich agencji wynajmu ekwipażów, zaczęto wołać: „Niech żyją Boerzy!” Angielki i Angielcy, siedzący w tych powozach, ukłonili się manifestantom równie flegmatycznie jak grzecznie — i na tem skończyła się ostatnia demonstracja.

Gazety chwalały przezorność i zmysł przewidywania prefekta policji paryskiej p. Lepine’a, którego mądrym rozporządzeniem zawdzięczać należy w znacznej części wzorowe utrzymanie porządku.

Po rozdzieleniu dekoracji, co również wchodzi w program coroczny święta republi-

kańskiego, po skończeniu manewrów i uściśnieniu dloni rozmaitych generałów, udał się prezydent do pałacu Elizejskiego i na tem zakończył się najważniejszy oddział programu uroczystości.

Wieczorem tańczył lud w rozmaitych miejskich i podmiejskich ogrodach, a przedtem odbywały się gratisowe przedstawienia w teatrach. W główniejszych grano: W Operze — „Hugonotów”, w Komedji Francuskiej — „Horacjusza” Corneille’a i „Doktora z musu”; w Chatelet — „Podróż naokoło świata” J. Verne’a; w Porte Saint-Martin — „Chate wuja Toma” w teatrze Sary Bernhard — „Orle” Rostanda, która to sztuka, ze względu na treść i niedawny powrót Sary i Coquelina z Londynu, miała najwięcej powodzenia i tu właśnie największą liczbę odeszło z przed teatru, nie dostawczy się do wnętrza z powodu braku miejsca. Zresztą wszystkie teatry były przepelnione.

Do jakiego stopnia zanika powoli moralność, niech świadczy świeży fakt. Na cmentarzu Père-Lachaise stanął biust Burdeau, wzniesiony kosztem jego dawnych przyjaciół. Inauguracja przypominała, bez potrzeby, imię tego meża stanu, dla którego najlepszym dowodem życiowości byłoby — zapomnienie. Dzieje to niedawne jeszcze, gdy Burdeau, przez izby deputowanych, trzeci z rzędu dygnitarz w hierarchji Rzeczypospolitej, był jednym z najpopularniejszych ludzi we Francji. Kiedy podczas wybuchu skandalu panamskiego, Drumont oskarżył go o przedaństwo, zapanało powszechne oburzenie. Burdeau przed sądem protestował ze łzami w oczach przeciw „potwarz”. Potem nagle zmarł i Francja republikańska okryła się żałobą. Od czasu zgonu Gambetty nie pamiętano równego żalu. Uchwalono pogrzeb kosztem państwa, wdowie wyznaczono pożądaną pensję, mało brakowało, ażeby zwłok znakomitego obywatela nie przeniesiono odrazu do Panteonu.

I w kilka zaledwie miesięcy później ujawniła się fatalna prawda. Sędzia śledczy, któremu powierzono do wypiania brudy P. — a znalazł niezbite dowody, iż Burdeau przyjął łapówkę w kwocie stu tysięcy franków. I mieliśmy wszyscy, jak przynajmniej się zdawało, uczyliło to odkrycie w całej Francji...

Dziś Burdeau otrzymuje ze składek pomnik, wprawdzie nie na placu publicznym, tylko na cmentarzu, ale mimo to podczas inauguracji wygłaszano mowy, podnoszące zasługi zmarłego...

Mianowania i przeniesienia w szkołach średnich.

Rada szkolna krajowa zamianowała zastępcami nauczycieli w szkołach średnich: Bralcza Stefana, Jachimczaka Franciszka, Szubę Bronisława dla gimn. św. Anny w Krakowie; Jakóba Jana dla gimn. św. Jacka w Krakowie; Nikla Karola, Strojka Jana, Sikorę Wojciecha, Ptasnika Jana, dla III. gimn. w Krakowie; Jaworka Piotra, Siemowitowskiego Jana, Lekszyckiego Antoniego i Dobrowolskiego Stanisława dla IV. gimn. w Krakowie; Strykowskiego Jana dla gimn. w Podgórzu; Władysława Karola dla gimn. w Bochni; Klimę Teofila i Chrostka Piotra dla gimn. w Wadowicach; Marszałka Wincentego i Gołębia Stanisława dla gimn. w Tarnowie; Starschedla Juliusza i Sosnowskiego Kazimierza dla gimn. w Nowym Sączu; Dąbrowskiego Józefa dla szkoły realnej w Krakowie; Szczepańskiego Stanisława dla szkoły realnej we Lwowie; Sobczuka Antoniego dla gimn. II. w Przemyśle; Weissbluma Józefa dla gimn. w Złoczowie; Bojarskiego Michała dla gimn. w Drohobyczu.

Rada szkolna krajowa nchwalała przeniesić zastępców nauczycieli w szkołach średnich: Paczosa Franciszka z gimn. św. Anny w Krakowie do gimn. w Tarnowie; Czaplńskiego Stanisława z Krakowa do Tarnowa; Gawora Józefa z Krakowa do Nowego Sączu; dr. Dobrzyckiego Stanisława z Krakowa do Bochni; Lewka

PAN FILIP Z KONOPI.

POWIEŚĆ

przez

Kazimierza Głińskiego.

Zaczęli się przypatrywać bestjom i liczyć i naliczyli z pistoletów zabitych trzech, a sześciu szablą porąbanych.

Mieli już odjechać, gdy oto, o kroków kilka od pola walczy, powalonego przez pięć zrąbanego drzewa dostrzegł pana Filipa z łbem rozplatanym. Nie mówił nic, krzawił tylko i dyszał ciężko.

Oto wszystko.
— A szablę? — spytał podkomorzy.
— W pochwie była.

Tecka spojrzęła na ojca, a jemu do twarzy napłynęła krew. Nie rozpytywał już o nic, jeno po chwili zbliżył się do córki i odezwał się:
— Urządźaj się, waćpanna; zapasów nam starczy i na tygodni dwa.

Tecka w milczeniu pocałowała ojca w rękę. Trudno wiedzieć, co pan podkomorzy, po zderzeniu stosownych wiadomości od Iwaski, w duszy swej miał, ale się już w niczem Tećce nie sprzeciwiał i sam nawet tak się urządził, jakby nieco dłużej nad tygodni dwa w onym lasku brzoźowym przesiedzieć zamysłał.

Sklaniając ku temu opór Tecki i niepewny stan zdrowia pana Filipa. Zresztą i surzenie, kiedy niekiedy, wtrącało swoje trzy

grosze; pan Filip, z narażeniem życia własnego, ocalił Bylinów życie, można go obecnie, gdy w tak ciężkie terminy popadł, w głuchym stepie zostawić, na opiece Iwaski jednego?

Sprzeczał się zrazu z córką i do Jaworzyna wybierał, unosił się gniewem na każde jej „ostanie, panie ojciec...”, marmotał zaś i zrzędził, bo stary był, ale w duchu służność Tećce przyznawał i gdy wypadek z panem Filipem, przy którym szablę w pochwie znalazł, o nabierał prawdopodobieństwa łajdackiego napadu, udobruchał się zupełnie i sam się nawet zajął urządzeniem wygodnego obozowiska w lesie.

Doszło nawet do tego, że gdy desek z karety na rozpalenie ogniska zabrakło, brzoź już tykać nie kazal, jeno siał fornali do miejsc oddleglejszych nawet dla wyszukania susu, niejednokrotnie sam się udawał i powracał nieraz z wycieczki, ciągnąc za sobą starą galęz debiny, albo sosny żywicznej.

Można byłoby rzec nawet, że pan podkomorzy zasmakował w tem cygaństwie... Wygęsał się z rozkoszą na słońcu, w dzbanach ze źródła wodę przynosił i czuł, że mu się wcale dobrze dzieje z tem słońcem i powietrzem stepowym i taką jakąś wetwę uczuł, iż raz, gdy się oddalił od gaju, a w pobliżu jar się zapuścił, tak jakiś dziwnie mrugnął na przgrodnie spotkaną dziewczkę, która jagody zbierała, że ta nogi za pas i drała...

Podkomorzy wielce rad był z tego wypadku. Wrócił do gaju z wąsami postawionymi do góry, z uśmiechem na ustach, ciągnąc za sobą okrutny pien starej wierzby.

— Tatusi, czy to nam źle? — spytała Tecka,

zabiegając mu drogę i rada z uśmiechniętej twarzy ojcowskiej.

— Wiesz waćpanna, że wcale nieźle — odpowiedział Bylina.

— Wigor jest? — rzuciła.

A podkomorzy sponasował czegoś...

— Jakże tam... tego... twój chory ma się?

— zabalamucil.

Tecka posmutniała.

— Nijak do przytomności mu przyjść...

— Ale puchlina zesza i rana się zabliznia — dorzucił stary.

— Będzie zdrow — dodał po chwili: bo to nie taki, który choróbku się poddaje. Słonce omdlało wyciągnie i nie opatrzym się, jak z wozu skoczy.

— Bóg dać!... — westchnęła Tecka. — Ale to już tydzień, jak leży.

— A niech spoczywa i mocy nabiera.

— Ale tatusiowi pewnikiem do Jaworzyna spieszo?...

— Przedewszystkiem, mościu panno, *cura salutis*... Jaworzyn poczekać może.

Po chwili dodał:

— A zapasów stać nam?...

— Na dwie niedziele.

— To i troskać się nie ma o co. A Bóg dać takie ciepło kochane, że tylko pełnemi ustami pić i wzmagać się na siłach... Powiem waćpannie, że się niegorzej czuję, niegorzej!...

Na pierzynie tak nie spał, jak tu na trawie skoszonej, a i sny... tego... nie są trapiące.

Rzeczywiście pan podkomorzy nabierał fantazji i wigoru i codziennie wychodził do jaru „na jagody,” jak mówił.

Tecka, widząc, że obozowisko ich dłużej potrwać może, niż zrazu myślała, zajął cały gajek we władanie swoje i zaczęła się w nowej siedzibie urządzić. Z płócien i kobiercyków, których podostatkiem miała, wystawiła dwa niewielkie namioty dla siebie i ojca. Spięła je sznurami, przeciągając, jak należy, końce owych sznurów i do kolków jeumocowując. W tej robocie żołnierskiej pomagał jej Iwasko, jako praktyk, przytem niestworzone historie opowiadał o panu Filipie i jego siekaniu ze Szwedami. Z tych opowiadań dowiedziała się Tecka i o furgonach pana z Konopi i o łupach zdobytych, które po drodze rozsiły się. Słuchał tych historii i podkomorzy, ale mu nie w smak szło, że takie bogactwo roztrwonil. Mógł i bliżnim coś dać i sobie coś zostawić. Wykombinował nawet, że los rozsiardził, iż z darów jego korzystał nie umiał, rzucił tak, że i bachmata się pozbył i siodło sadzone klejnotami zatracił. Fortuna kiedy sypie to sypie, ale kiedy zadem się obróci, to już jej oblicza nie dopatrzysz. Mimo to w duszy podkomorowego obraz pana Filipa rósł i piękniał. Szum brzoź i zapach łaski przypomniał panu Bylinie jego własne lata młode i marzenia niepokojące dziewczęce. Kochał bohaterów przeszłości, tych szczególnie, którzy i miecza i krwi nie żalowali dla sprawy dobrej. Pożniej czas odzierał piórko po piórko ze złości onych; szaryżna ziemiska zatarła niebieskość, przystosował się do ludzi i czasów, zło i dobro zmieszano się razem i stworzyło — życie, codzienne, zwyczajne życie ludzkie. Dziś nieco omdlał, poczuł w sobie siebie dawnego i dziwnie zasmakował w gawędach Iwaski.

— Może masz co jeszcze, chamski synu — to gadaj! — odzywał się, gdy Iwasko rzec swoją o panu Filipie kończył.

Tak upływał dzień po dniu, przy gawędach o durńskich czasach i zajęciach, sielankowych istic.

Tecka wyznaczyła miejsce na ognisko zdaleka od wozu, by dym nie dolatywał do chorego. Karoca Bylinów, jak arka Noego, mnożono wysypała zapasów. Okrom wędlin, serów i innych prowizji, znalazła się i kasza, z której krupniki i kleiki przyrządzała Tecka dla pana Filipa, wlewając ostrożnie pożywienie do ust gorączka spalonych. Sama nieraz zbiegała do źródła po wodę i powracała, nuciąc cichą piosnkę jakąś, trzymając dzban polewany na głowie. Podkomorzy codziennie wymykał się na dalszą wycieczkę, a pytany przez Teckę:

— Dokąd!

— Do jaru, — odpowiadał.

Zawsze pewracł z galeją, a raz nawet w pole żupana sporo dorodnych poziomek przyniósł, które jakoby sam uzbierał...

Tecka z okrzykiem radości powitała jagody, ale zasmucila się wnet, że ich pan Filip jeść nie może. Lecz uspokajał ją Bylina:

— Niech wyzdrowieje, a ja już mu przyniosę. Obfity jagodynec w jarze znalazłem.

— Gdzie to, tatusiu?

— A — tam!

— Weź mnie z sobą.

— Pilnuj chorego, waćpanna... Już na siebie biorę obowiązek jagód dostarczania...

(Ciąg d. nast.)

Wiktor Jasieński

Lwów, Słowackiego 1. 2 (naprzeciw głównej poczty)

Składy:

Gródecka 1. 127.

Generalna Reprezentacja dla Galicji i Bukowiny

FABRYKI KOLEI WĄSKOTOROWYCH

ORENSTEIN & KOPPEL

urządzają i dostarczają koleje polne, lasowe, przemysłowe i szkie, lokomotywy, wagony rozmaitych konstrukcyj, tory, itd.

Kancelie i kantaryny hospitable.

Edwarda z Krakowa do Nowego Sącza; Bochniowicza Józefa z Krakowa do szkoły realnej w Krakowie; Araya Wiktora z gimn. s. Anny w Krakowie do gimn. III w Krakowie; Ciołkowskiego Kasprowicza z Krakowa do Tarnowa; Króla Ignacego z gimn. św. Anny w Krakowie do szkoły realnej w Krakowie; Ziemińskiego Adama z Krakowa do Bochni; Górala Józefa z Podgórzania do Wadowic; Stacha Teodora z Podgórzania do gimnazjum św. Jacka w Krakowie; Hankego Fryderyka z Bochni do gimn. IV w Krakowie; Spychalowicza Bronisława z Tarnowa do Wadowic; Rutkowski Wacława z Tarnowa do Sanoka; Czerwinińskiego Feliksa i Prysaka Bolesława w Tarnowie do Jasła; Grzedzielskiego Jana z Sanoka do III gimn. w Krakowie; Gartnera Franciszka z gimn. w Sanoku do Tarnowa; Radomskiego Michała ze szkoły realnej w Krakowie do gimn. I w Przemyśle; Dorundia S. z Bucza do gimn. II w Kolymy; Olberta Antoniego z gimn. I w K. omi do Stanisławowa; Mandyczewskiego Eugenjusza z gimn. akademickiego we Lwowie do gimn. I w Przemyśle; Dykiewicza Włodzimierza z gimn. akademickiego we Lwowie do gimn. II w Przemyśle; Smala Szymona z gimn. I w Tarnopolu do Bucza; Launhardta Józefa ze Złoczowa do gimn. I w Tarnopolu; Dąbrowskiego Mieczysława z gimn. Franciszka Józefa we Lwowie do Jarosławia; Petryńskiego Ludwika z gimn. Franciszka Józefa we Lwowie do Debicy; Witwickiego Władysława z gimn. Franciszka Józefa we Lwowie do gimn. V we Lwowie; Gorlickiego Apolinarego z gimn. Franciszka Józefa we Lwowie do Rzeszowa; Melonę Filomenę z gimn. IV we Lwowie do Rzeszowa; Haasnego Józefa z Drohobycza do gimn. Franciszka Józefa we Lwowie; Żydowskiego Stefana z gimn. w Jarosławiu do Rzeszowa; Mazurka Juliana z gimn. V we Lwowie do Rzeszowa; Hreczkowskiego Władysława z gimn. V we Lwowie do Stryja; Kruszelnickiego Michała z gimn. V we Lwowie do Rzeszowa; Litarowicza Józefa z Rzeszowa do gimn. Franciszka Józefa we Lwowie; Nachajskiego Tomasza z Rzeszowa do gimn. V we Lwowie; Bobiaka Grzegorza z Sambora do gimn. I w Przemyśle; Kochańskiego Zygmunta z Jarosławia do gimn. V we Lwowie.

Mały fejleton.

Leczenie starości.

Idea przedłużenia życia ludzkiego zajmowała w różnych kierunkach zajmujące badania, wynalazki i doświadczenia. Tu zaliczyć należy w czasach północno wschodniej wschodniej eliksiry, cudowne leki, jakoteż próby wytwarzania homunkulusów i automatów. Gdy zaświtała jasność wiedzy pozytywnej, badania te przeszły w powolne i cierpliwe usiłowania chemików ku wytworzeniu sztucznego materii organicznej, ku systematycznemu wzmacnianiu organizmów i leczeniu starości. W najnowszych czasach znane są w tym kierunku badania słynnego profesora Mieczysława, które ogłoszone przed dwoma laty, wywołały sensację we Francji i za granicą. Próbowal on za pomocą właściwego serum niszczyć szkodliwe zarodki w organizmie, a tem samem ułatwić rozwój pożytecznym. Serum to jednak okazało się zbyt silnem i wraz ze szkodliwymi niszczyło i pożyteczne komórki organiczne. Obecnie w instytucie Pasteura pracują ze szczególnym skutkiem nad wydoskonaleniem tej metody. Jeżeli uda się wzmocnić szlachetne tkanki organizmu ludzkiego, jako to wątrobę, płuca, mózg i t. d., używając dla każdej z nich specjalnego serum, wówczas nadwzrośnięta przez zużycie organizmu równowaga międzykomórkowa, zostanie przywrócona i starość, a wraz z nią cały szereg dolegliwości wysunięty zostanie do granic o wiele dalszych, niż obecnie.

Na tych to ważnych doświadczeniach opiera się zajmujące dzieło wydane w ostatnich czasach przez Jana Finota pt. „La Philosophie de la longévité”. Obszerne sprawozdanie z książki tej podaje korespondent paryski *Gazety lwowskiej*. Owóż p. Finot na podstawie faktów historycznych i danych biologicznych dowodzi, że 150 lat to normalna granica życia ludzkiego odpowiednio do właściwej człowieka z natury siły żywotnej i że granicy tej ludzie z łatwością dosięgnąć by mogli, wiodąc tryb życia, w którym nusiłoby by wszelkie niekorzystne a umożliwiono korzystne warunki. Po przeżyciu zaś swego normalnego czasu musiałby człowiek z naturalną konsekwencją odczuć pragnienie spoczynku, podobnie jak po dostatecznem odżywieniu się odczuwa nasycenie, lub po całodziennym wysiłku odczuwa senność. Śmierć wówczas byłaby pożądaną i przestawałaby być złą, a nie nad życiem ludzkim i psującą je, wesołe momenty. W spełnieniu zapowiedzi danej przez tytuł dzieła, autor uwzględnia człowieka jako całość i wskazuje nie tylko na fizyczne, ale i na duchowe warunki sprzyjające długo wieczności. Żyjąc bezustannie w człowieku świadomości konieczności mierania i trwoga przed śmiercią w znacznej mierze przyczyniają się do skrócenia życia ludzkiego.

Celem osłabienia tej trwogi, Finot stwierdza w nader wymownych wywodach, iż śmierć we właściwym tego słowa znaczeniu nie istnieje ani dla ciała ani dla ducha ludzkiego. Jeżeli ruch jest życiem, to podmiennie egzystencja naszego ciała jest jeszcze znacznie więcej ożywioną, niżeli ziemska. Ciało ludzkie składa się z miliardów komórek organicznych, które żyją nadal i po śmierci człowieka. Trwanie życia w komórce, to elementarne prawo powszechne go rozwoju. Następuje tylko ogromne przesunięcie się między atomami.

Żyć zbiorowe rozpada się na niezliczoną ilość żyć pojedynczych. „Pères de quelques humains sur la terre, nous devenons pères de myriades d'êtres dans ses profondeurs”. Z życia i barwności istic artystycznej autor kreśli żywot tych istot mikroskopijnych, które kolejno i grupami kontynuują życie aasze pod ziemią, rodzą się, kochają, rozmnażają i giną, powtarzając w skróceniu przebieg życia ludzkiego po milion razy. Zbyt jednak silnie zakorzeniony jest w umyśle naszym wstręt do pojęcia gnicia ciała organicznego, iżby opis ten, pomimo a tych zalet, potrafił wypić do zupełnej.

Z naszych zdrojowisk.

Worochta 21 lipca.

Posłuszny wezwaniu Szan. Redakcji, która domaga się od wyjeżdżających na wakacje czytelników, korespondencyj z miejsc kąpielowych, — przesyłam słów parę z pod leśistego Beskidu. Nad Prutem, dostarczającym 14—16 stopniowej kąpieli rozłożyła się Worochta (800 metr. nad poziom morza) między Tatarowem a Woronienką-Körösmőse. Prócz górskich widoków, cudownego powietrza, kąpeli i dalekich wygodnych spacerów, sprowadza tu liczne grono gości z dalekich stron, także idealny zakład pani Natalii Jordanowej, która z prawdziwą pieczołowitością i pod skromnymi warunkami dostarcza pomieszkania i utrzymania. A dla naszych pań, jak to miło przez parę tygodni nie myśleć nad ułożeniem dobrego a taniego menu! Wśród licznej kolonii bawią tu ze Lwowa pp. Maullnerowie, Janowie Lewicy, Korzeniowscy, Krosiński, prof. Burzyński z dziećmi, Bolesławowa Lewicka, Maciejowa Moraczewska z córką, Nap. Łuszczkiewiczowie, pp. Bohdanowicze z Oszechlib, doktorowa Ziemińska z Czerniowcem, pp. Witkowsy z Czerniowcem, p. Fajfarowie, p. dyr. Kuliska, ks. Yougan z całym gronem księży katechetów pozostaje w ślicznym schronisku. Oprócz pensjonatu p. Jordanowej „Jasna polana” do najbliższych domów zalicza się willa pani starościny Zaremby.

Boł.

KRONIKA.

Lwów 22 lipca.

Mianowania. Rada m. Przemysła mianowała p. Jana Kozła, inżynierem drogowym.
Dla adeptów leśnictwa. Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie rozpoczyna z dniem 1 października nowy rok szkolny. Szkoła ta kształci na samoistnych gospodarzy leśnych teoretycznie i praktycznie. Słuchacze ukonczeni mają przywilej do jedno-roczej służby wojskowej i zdawania egzaminu państwowego w namiestnictwie na samoistnych gospodarzy leśnych. Nauka trwa 3 lata. Kurs zaczyna się 1 października, a kończy 31 lipca. Bardzo bogate zbiory, ogród botaniczny własny, las szkolny, ciągle wycieczki naukowe i ćwiczenia, zapoznają słuchaczy gruntownie także z praktyczną stroną wszystkich czynności zawodowych. Wszelkich bliższych wyjaśnień udziela dyrekcja szkoły lasowej Lwów, ulica Zyblikiewicza 1. 28.

Egzamin dojrzałości w gimnazjum w Brzeżanach odbył się pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół p. Jana Lewickiego. Świadectwo dojrzałości otrzymali: Chinkes Meszulem, Głogowski Tadeusz, Grossmann Kassiel Hersz, Grzędzielski Eugeniusz, Hoszowski Witold (z odzn.), Kocij Leon, Kowalczecki Kazimierz, Maibum Zygmunt, Reiter Edward, Rupp Teodor (z odzn.), Schneider Wiktor, Trauner Markus, Werscher Wilhelm, Zastyrzec Mikolaj, Goslawski Alojzy (ekst.), Sakaluk Józef (ekst.). Do egzaminu poprawczego przeznaczono 2, reprobowano na rok 2 uczniów publicznych.

Egzamin dojrzałości w gimnazjum w Sam borze odbył się pod przewodnictwem c. k. krajowego inspekt. E. Dworskiego w daich 11 — 18 b. m. Złożyli egzamin: 1. Bileńki Jarosław 2. Boberski Aleksander 3. Gajewski Michał 4. Glück Izak (z odzn.), 5. Grodzicki Teofil 6. Janicki Tadeusz 7. Knepel Mojżesz 8. Kostrzewski Tadeusz 9. Kucharski Eugeniusz 10. Kuprowski Michał 11. Lewicki Jan 12. Lichwa Franciszek (z odzn.), 13. Łucki Stanisław 14. Okoński Mieczysław 15. Pulikowski Roman 16. Rauch Zdzisław (z odzn.), 17. Śmiłowski Czeław 18. Węgrzynowicz Mirosław 19. Winnicki Elias.

Reprobowano na rok 4, poprawek 6. Zebranych abiturjentów pożegnał dyr. Dr. Tomaszewski poczem abit. Łucki w gorących słowach groził naucezycielskie.

Konkurs kompozycyjny. W akademii sztuk pięknych w Krakowie został rozstrzygnięty ostatni konkurs kompozycyjny na temat „Noc”. Grono profesorów pod przewodnictwem dyrektora akademii po rozpatrzeniu prac przyznało za kompozycje następująco: I. nagrodę rządową p. Juliuszowi Polowi, II. nagrodę p. A. Delikischowi, III. wzmiankę pochwalną Marjanowi Zaruskiemu.

Stypendja. Rada m. Stanisławowa nadała stypendjum w rocznych 460 koron z fundacji sp. Wincenckiego Szachlaczego: Janowi Łukaszowi Hommemu uczniowi II kl. i Wiktorowi Wsokiemu, uczniowi VII kl. gimnazjum Stanisławowskiego.

Wybory do kasy chorych we Lwowie. Przy odbytych w niedzielę wyborach do lwowskiej kasy chorych, weszli z grona pracujących:

Do zarządu: Besen Filip, buchalter; Wysocki Franciszek, artysta dram.; dr. Löwenherz Henryk, koncypient adw.; Grzywak Jan, dorozkarcz; Hankiewicz Mikołaj, koncypient; Heller Oskar, bandowicz; Kolbuszowski Edmund, dziennikarz; Kreiter Henryk, handlowiec; Steig Józef, malarz; Pylowany Władysław, piekarz; Tomicki Józef, dyrektor elektryki; Woźniak Jan, zecer; Bernfeld Jakób, inspektor tramwaju; Jaworowski Nestor, urzędnik; Mszanecki Emil, mechanik; Mund Jakób, urzędnik; Reischer Lipe, piekarz; Stand Izidor, handlowiec. Do Wydziału nadzorczego: Czowier Józef, kierownik cegielni; Laszkowski Bronisław, dziennikarz; Musielewicz Władysław, urzędnik gazowni, Moskwa Stanisław, urzędnik, Pięta Antoni, woźny, Pordes Aron, Steigelfest Gabriel, buchalter, Palit Bolesław, handlowiec, Barański Stanisław, handlowiec, Rothberg Maurycy, handlowiec, Telmany Tomasz, zecer, Raps Nechemiasz, handlowiec. Do Sądu polubownego: Dr. Kittay Zygmunt, koncypient, Kossak Władysław, urzędnik gazowni, Litwin Piotr, piekarz, Mussil Adam, kasjer, Oberhard Aleksander, magister farm., Michał Jan, mechanik kolei elektrycznej, Pawlik Michal literat, Szagalski Jan inkasent, Segall Piotr, handlowiec, dr. Wein Ignacy, koncypient, Kwiatkiewicz Władysław, artysta, Zieliński Wiktor, urzędnik gazowni, Espenhahn Rudolf, handlowiec, Goldberg Max, handlowiec, Hirsch Adolf, dorozkarcz, Błaż Kazimierz, maszynista, Kuhn Izak, piekarz. Z grona pracodawców zaś do zarządu: dr. M. Allerhand, Janowicz Krzysztof, Gułbrynowicz Władysław, Loewenheck Jakób, Teodorowicz Adam, Ludmerer Lewi, Tabaczynski Franciszek, dr. Wasser. Do wydziału nadzorczego: dr. Baczewski Henryk, Bednarski Karol, dr. Adolf Lilien, Reiss Jakób, Gold Norbert i S. W. Niemiowski. Do sądu polubownego: Henryk Bauer, dr. Herman Diamant, dr. Feld Izak, Szymon Hay, Huberth Józef, Owoc Franciszek, Herman Datmer, Herman Lachs, Grzegorz Romaszko.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod kościółek na Kleparowie odbyło się wczoraj

o godzinie 4 popołudniu. Zebrali się tłumy pobożnych, którzy przybyli ze Lwowa, Brzuchowic, Holoska itd., ażeby wziąć udział w uroczystości tak miłej sercu pobożnych. Ceremonii poświęcenia dokonał ks. kanonik Ziemiński. Dok na jej przed ołtarzem, który pobożne kobiety i dziewczęta gminy kleparowskiej ustroiły w zieleń i kwiaty. Porządek utrzymywał oddział kleparowskiej straży ochotniczej, który wystąpił w mundurach. Z gości znamienitszych wzięli udział w uroczystości: radca Piwocki, p. Feliński, p. Czyż i i. Po akcie poświęcenia wypowiedział ks. Kamiński prześliczne kazanie na temat krzewienia wiary i szczenia pobożności wśród współbłhich, którego obecne tłumy wysłuchały z całym skupieniem. — Cały przebieg uroczystości poztawili w serach uczestników bardzo podniosłe i rozrzucające wrażenie

Budowa dworca we Lwowie. W uzupełnieniu notatki porannej donosimy, iż suma kosztorysa budowy dworca wyniosła 1,325,427 koron. Wpłynęły cztery oferty, a mianowicie: pp. Breiter i Szymborski opuścili z ceny kosztorysowej 39.703 koron, pp. Choloniewski, Rawski i Cybulski 83.501 koron, pp. Lewiński, Sosnowski i Zacharzewicz 115.974 koron, p. Reininger z Przemyśla zaś 181.588 koron. W warunkach ofertowych żądanem było wadium w kwocie 87.000 koron, p. Reininger zaś złożył tylko 58.000 koron, więc w myśl warunków konkursu oferta jego nie powinna była wejść w rachubę. Mamy zresztą nadzieję, iż budowa dworca dostanie się jednemu z przedsiębiorców lwowskich, gdyż ten będzie zatrudniał i urzędników budowy i robotników lwowskich i brał wapno i cegły od przedsiębiorców lwowskich, na czem, jak słusznie, zyska miasto.

Wycieczka do Tuchli. Niedzielną wycieczka na dochód kolejowej kolonii wakacyjnej w Tuchli, udała się przy przepięsnej pogodzie nadspodziewanie, bo uczestniczyło w niej parset osób. Wiele kożystało z kąpeli w Oporze, potem odbyły się ćwiczenia gimnastyczne chłopów i dziewcząt, kierowane przez nauzcyciela p. Kruczkowskiego. Ćwiczenia wypadły doskonale, a młodzież oklaskiwano. Przygrywały dwie orkiestry kolejowe ze Stryja i ze Lwowa. Część publiczności wyjechała aż do Beskidu, skąd wraz z wycieczką powróciła do Lwowa rozbawiona, rozpięwana. Orkiestra kolejowa jeszcze o samej północy na dworcu rażnym marszem „na do brancie” pożegnała wycieczkowców.

„Bezrobotni” czy przynajmniej? Z Bursztyna nam donoszą: *„Dziennik Polski”* z d. 19 lipca pisze o robotnikach, bhających się po dworach okolicznych, w okolicy Bursztyna i szukających pracy, której tam nie znaleźli.

Pod tym względem mogą rzecz o tyle wyjaśnić, że owi „bezrobotni” rzeczywiście byli u mnie, żądając roboty i utrzymując, że ich ktoś do kamieniołomów zamówił. Jako dzierżawca folwarku pod Bursztynem, nieposiadając żadnych kamieniołomów, ale 400 morgów gotowego do żęcia zboża, z brakiem tują do pracy, ofiarowałem owym „bezrobotnym” pracę przy żniwie, obiecując po koronie od wycięcia kopy. Ponieważ pilny robotnik może dwie kopy na dzień wyjąć, zatem zarobek dwu koron dziennie jest wcale pokązny.

„Bezrobotni” nie przyjęli jednak mojej oferty, utrzymując, żeby sobie palce pokaleczyli. Ciekaw jestem, gdzie się większa część owych „bezrobotnych” urodziła i wychowała, jak nie na wsi? Oj! energii zdaloby się więcej naszym władzom. Natychmiast dalbym pracę stu „bezrobotnym” przy żniwie, ale ponieważ trudno między nimi porządek i karność utrzymać, a o powołności naszych władz przekonałem się zatem wolę z tutejszymi robotnikami dłużej i gorzej żoć sprzątać, niż narażać się na awantury z „bezrobotnymi” żywiołami.

Sprostowanie. W numerze 262 *Dziennika Polskiego* w artykule wstępnym p. t. „Hajdamacyzna” zaszła pomyłka a mianowicie: zamiast słowa „niszczyć” powinno być „kruszyć”, zaś nazwisko jest „Mucaluk”, a nie jak mylnie wydrukowano „Muszałuk”.

Gość z Ameryki. p. Albert H. Smyth, profesor literatury angielskiej na uniwersytecie w Filadelfii, znany w nauce szekspirolog, bawi od piątku w Krakowie. Przybył, by zwiedzić miasto i jego pamiątki historyczne, oraz w odwiedziny do prof. dra Jerzego hr. Mycielskiego, u którego mieszka.

Z naszych zdrojowisk. W Szczawnicy bawi obecnie według ostatniej listy 943 rodzin, złożonych z 1409 osób.

W Krynicy bawiło do 12 lipca 1893 rodzin a 3090 osób.

W Truskawcu bawi obecnie na kuracji 1237 osób czyli 773 rodzin.

50 lat pracy. Tekla Sypa, robotnica w fabryce tytoniu w Winnikach, ukończyła dnia 15 maja b. r. 50 lat nieprzerwanej i nienagannęj pracy w fabryce. Z okazji tej odbyła się w przystrojonej sali fabrycznej uroczystość na cześć jubilatki. W uroczystości wzięli udział wszyscy urzędnicy i robotnicy, a inspektor Mikulecki po stosownej przemowie wręczył jubilatce dar, przysłany na ten cel przez generalną dyrekcję monopolu tytoniowego w Wiedniu, w kwocie 100 koron wraz z dyplomem uznania za tyloletnią i gorliwą pracę. Od robotnic otrzymała jubilatka kilka bukietów i arebrny puhar. Jubilatka i nadal pozostaje w pracy i cieszy się dobrem zdrowiem.

W Szczakowej w tamtejszej fabryce wody sodowej wpadł w kocioł wrzącej wody 15 letni Piotr Musiał, pracujący w fabryce. Ciężko poparzonemu udzielono pierwszej pomocy lekarskiej w Szczakowej, skąd go przywieziono do Krakowa do szpitala św. Łazarza. Życiu młodego robotnika grozi poważne niebezpieczeństwo.

Osy to możliwe? Pod powyższym tytułem przytoczyliśmy przed kilku dniami za *Kurjerem lwowskim* wiadomość o rozdawniu świadectw w gimnazjum buczackim przy asystencji żandarmerji. W samym tytule wyraziłmsy wadytliwość o prawdziwości tej notatki. Obecnie korespondent buczacki jednego z pism południowych donosi, iż „wiadomość o asystencji żandar mów przy rozdawniu świadectw jest zupełnie nieprawdziwą. Żandar mów bowiem wcale w gimnazjum nie było i to nie tylko w budynku, ale nawet w dziedzińcu gimnazjalnym. Młodzież buczackiego gimnazjum prowadzi się zbyt dobrze, a grono nauczycielskie, jest z całą miłością dla młodzieży, by okazała się potrzeba interwencji władz policyjnych”.

Z zadowoleniem zamieszczamy to zaprzeczenie, choć wolelibyśmy, aby ono wyszło było nie od osób prywatnych, lecz od dyrekcji gimnazjum buczackiego.

Proces o śpiewanie pieśni polskich W Gnieźnie na ławie oskarżonych zasiadł onegdaj odpowiedzialny redaktor „Gnesner Anzeiger” Fritz Wüstefeld, za obrazę, wyrządzoną sekretarzowi sądu ziemskiego i domaczowi p. Zielińskiemu. Rzeczone pismoż zadenujowało p. Zielińskiego, że jako urzędnik tolerował w domu swoim śpiewanie zaka-

zanych pieśni polskich. Rozprawa sądowa wykazała, że żadnych pieśni zakazanych u p. Zielińskiego nie śpiewano, a sąd skazał odpowiedzialnego redaktora na 30 marek karę. A więc proces ten wykazał, że hakatyzm widziara się już do prywatnych domów polskich. Czyż to nie charakterystyczne.

Znowu rewizję odbyła policja w redakcji gnieźnieńskiego „Lecha”. Poszukiwano rękopisów, ale ich nie znaleźiono.

Szorsty dreyfusofilstwa. W sądzie paryskim stał był furman, August Formain, oskarżony z powodu bójki. Sprawa jego nie interesowałaby nikogo, gdyby nie to, że oskarżony miał na całym ciele wytatuowane w 121 obrazach oddzielne sceny ze sprawy Dreyfusa. Odsiadując raz karę, spotkał się Formain z pewnym towarzyszem, znającym sztukę tatuowania i prosił go, aby mu na całym ciele wytatował sprawę Dreyfusa. To arcydzieło szturm wykonane jest bardzo wyraźnie, o doskonałym rysunku w kolorach czarnym, niebieskim, czerwonym i zielonym. Na ramionach nabieżają się portrety wplątanych w tę sprawę generalów: Mercier’a, Boisdefre’a, Billota, Zurlindena itd. Na środku prawego ramienia portret Feliksa Faure’a na brzuchu Dreyfus przed radą wojenną, na sercu alegoryczny sztylet ościągający krewią, a pomiędzy temi obrazami rozwinięte sztandary francuskie. Obraz główny, „Degradaacja Dreyfusa”, zajmuje całe plecy. Pomiędzy różnemi boginiami i figurami alegorycznemi postać Francji wskazuje wyciągniętym palcem skazanemu wyspę Czarcia. Sam ten obraz wymagał trzech miesięcy pracy i jest tak wykonany, że, jak pisze *L’etoile belge*, proponowano Formainowi 400 fr., ażeby pozwolił zdjąć z pleców skórę wraz z wytatowanym obrazem, ale Formain wolał swój skarb artystyczny zachować na plecach. Kto wie, może kiedy zakodczy z nim życie w jakim muzeum.

Z kraju.

Dobromil. (Ciemnota włóściamina). Onegdaj na jarmarku włóściamin Potoczny ze Starzawy sprzedał było i pieniędzy drobne, uzyskane ze sprzedaży przelicał. Równocześnie wyjął z kieszeni znaczniejszą ilość banknotów, otrzymanych ze sprzedaży kawałka gruntu. — Zoczył to jakiś tyd rudy i przystąpiwszy do Potocznego, podał mu papier barwny z prośbą, ażeby akcję, jak się wyraził wymieniał za 1000 kor. Potoczny po dłuższem wahaniu wziął akcję, wycylił żydowi gotowizną drobnymi 1000 kor. Z papierem, jak mniemał wartosciowemu udał się do miejscowej kasy celem zdeponowania tam akcji. Tu dopiero wyjaśniono ciemnemu chłopu, że został oszukany. Za żydem zarządono poszukiwania.

Lwów. (Piorun). W czasie szalonej burzy, która przed kilku dniami przeciągnęła nad Białą królewską, w powiecie lwowskim, uderzył piorun w dom tamtejszego włóściamina Antoniego Łupaka i wznicił pożar. Ogień rozszerzwszy się następnie na sąsiednie budynki, obrócił w pyzynę nie tylko całą zagrodę Łupaka, ale i jego sąsiada Sokolowskiego.

Nowy Sącz. (Nieostrożne obchodzenie się z bronią). We Floryncie, pod Grybowem, przyszedł p. J. Trojanowicz, zarządca tartaku parowego, do mieszkania maszynisty z prośbą o wypożyczenie dubeltówki. Maszynista kazał p. Trojanowiczowi zdjąć ja sobie ze ściany, ostrzegając go jednak, że jest nabita. P. Trojanowicz próbował, czy jest rzeczywiście nabita; w tem wystrzeliła dubeltówka, trafiając wchodzącą do pokoju jedynaczkę 14 letnią córkę maszynisty i kładąc ją trupem na miejscu. W czwartek przed tutejszym trybunałem orzekającym odbyła się rozprawa przeciw J. Trojanowiczowi o nieostrożne obchodzenie się z bronią. Trybunał, uwzględniając wszystkie okoliczności łagodzące, skazał Trojanowicza na 1 miesiąc ciężkiego więzienia, z postem co 14 dni i na zapłacenie maszyniście za zastrzeloną córkę 400 kor. przy odesłaniu z resztą pretensji na drogę prawa cywilnego.

Ottynia. (Z miłości). Dnia 18 bm. w czwartek około godziny 7 wieczorem przed kasą bawiącego tutaj cyrku, została pobnięta nożem w bok jedna z akrobatek cyrkowych, młoda przystojna mętna. Zbrodnicego tego czynu dopuścił się akrobata cyrkowy Petrow, Rosjanin, który w ten sposób zemścił się na swej koleżance za to, iż nie odwzajemniała gorącej jego miłości. Petrow sam oddał się w ręce żandarmerji. Rana zadana przez niego akrobacie jest ciężka.

Przemysł. (Wybór asesora). Na czwartkowem posiedzeniu rady miejskiej, która odbyła się pod przewodnictwem zastępcy burmistrza dra Smutnego, dokonano wyboru asesora platnego. Wybrano nim na 24 głosujących 13 głosami dra Leonarda Tarnawskiego; 11 głosów otrzymał p. Rutkowski. P. Tarnawski, który o stanowisko to się nie ubiegał, wyboru prawdopodobnie nie przyjmie, sprawa ta więc niedługo zapewne przyjdzie znów na porządek dzienny obrad.

(Zuchwały żebrak). Były kominiarz niejaki Maj, puścił się na żebraka i w handlu wędlin p. Fudzika na placu na Bramie, prosił o jałmużnę. Jeden z obecnych tam gości, maszynista kolejowy dał mu wprawdzie kilkanaście halercy, jednak przytem zauważył, że taki młody i zdrowy człowiek, jak Maj powinien szukać pracy, a nie puszczać się na żebrę. Maj obraził się tem i odrzekł, że przy sposobności obrachuje się z nim. I istotnie zaledwie maszynista wybruchując z handlu, napadł na niego z nienacka Maj — jak donosi *Echo przemyskie* — i kilka razy uderzył maszynistę w twarz tak silnie, że aż mu ooczy krwią zaszyły. Zuchwałego żebraka przytrzymała publiczność i oddała w ręce policji. I bądź tu miłośny!

Stryj. (Tortury po policyi w Dolinie). W czwartek przed trybunałem karnym odbyła się tu rozprawa przeciw trzem policjantom z Doliny, oskarżonym o znęcanie się nad aresztantami Policji miejskiej w Dolinie udao się raz schwycić na gorącym uczynku złodzieja. Gdy go sprowadzono na strażnicę, trzech policjantów chciało go skłonić do przyznania się do dawniejszych kradzieży. Gdy oświłdł go nie chciał złożyć żądanego wyznania, policjanci jeli go katować i to w sposób tak straszliwy, że złodziej po ciężkiej dwumiesięcznej chorobie zmarł. Wskutek tego śmierci wdrożono dochodzenia i sąd wymierzył policjantom po 4 miesiące ciężkiego więzienia.

Tarnów. (Szkoła PP. Urszulanek). Rada szkolna krajowa zezwoliła na przekształcenie prywatnej 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej, utrzymywanej przez Zgromadzenie PP. Urszulanek w Tarnowie, na 3-klasową szkołę wydziałową żeńską polączoną z 4-klasową szkołą pospolitą.

Tuchów. (Śmierć przy pracy). W składzie drzewa, mieszczącym się na placu stajnym w Tuchowie, a należącym do firmy „Górno-śląskiego Towarzystwa akcyjnego” zajętych było kilku robotników pod kierunkiem dozorczy tego składu sortowa-

niam drzewa. Z braku należytej ostrożności ze strony dozorczy, 18 letni Stanisław Kozioł, w chwili, gdy chciał wnieść polano z większej kupy, przysięgnięty został innemi polanami, które osunęły się na niego i zgiął na miejscu.

Basen (wieńka pływalnia) w zakładzie kąpielowym św. Anny (ulica Akademicka 1-10) otwarty dla pań o w godzinę 6—9 rano i od 12 w popołudnie do 8 wieczorem; dla pań od godziny 9—12 w popołudnie. W niedzielę i święta basen otwarty tylko dla pań od godziny 6 rano do 3 popołudniu. — Lekcji pływania udziela egzaminowany nauczyciel. — Kąpiel 35 ct., w abonamencie 20 ct.

Colosseum i ogród Colosseum Thornia. Najpiękniejsze miejsce rozrywki we Lwowie. Nowe dekoracje pędła p. K. Balka. Od 16 lipca nowy wspaniały program. Margherita et G. di Gianoito prześliczne obrazy z żywych osób. Trupa Grunathos (7 pań) jedyna damska trupa akrobatica. Pertina tancerka akrobaticzna. Tanciano fenomen. Cetinja trupa czarnogórska. Artur de Lipiński ekwilibrysta na wieży Eiffel. Amerykański Bioskop żywe fotografie. Przyjazd i przyjęcie cesarza Franciszka Józefa I w Wdrze. The Regy i ale elektryczne śpiewaczki. Trupa Marzahnii pantomima i figle muzykantów. Godzienie o godzinie 8-mej wieczorem wspaniały przedstawienie. Co niedzielę i święta wspaniały przedstawienie o godzinie 4-tej popołudniu i o godzinie 8-mej wieczorem. Co piątek High-Life. — Bilety wcześniej niż do nabycia w biurze dzienników p. Ploha. ulica Krakowa Ludwika 1. 9.

Zmarli: W Żółkwi zmarł znany pedagog Teodory Ławicki, człowiek ogólnie poławany i lubiany, a u wszystkich z nieskazitelnosci swego charakteru znany.

W Tarnowie zmarł Michał Chmura, były kierownik szkoły w Ropczycach.

W Przemyśle zmarł Michał Milko, urzędnik kolejowy w 48 r. życia.

W Krakowie zmarła Salomea z Gawronskiego Chelinska, siostra ks. prałata Gawronskiego, dziedzka kapitały krakowskiej i wikarego generalnego dieceji krakowskiej, wdowa po właścicielu dóbr w Królestwie polskiem.

W Paryżu zmarł Władysław Ciesielski, artysta-malarz, znakomity pejzażysta, członek związku wychodźstwa polskiego i poborca skarbu narodowego, w 51 r. życia.

W Krakowie zmarł O. Samuel Rajsz, były prowincjał i gwiazd Jan 00. Franciszkanin, w 51 roku życia. W zakonie przebył zmarły lat 32 i pół, dła zakonu trwał zasługi. Jego dziełem jest przeprowadzenie restauracji kościoła OO. Franciszkaninów w Krakowie.

W Krakowie zmarła z Nemiłogów Karolina Pyszowska, żona em. urzędnika sądowego, w 33 r. życia.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w poniedziałek, po cenach znizonych, „Bogaty wujasek”, komedia w 4 aktach Karola Karweissa.

We wtorek, po cenach znizonych, (wznowienie) „Przed ślubem”, komedia w 5 aktach Kazimierza Zalewskiego, z udziałem pań: Cichockiej Ogińskiej, Rybickiej; pp.: Chmielińskiego, Fiszerza Feldmanna, Wołoskiego, Jaworskiego, Kłiszewskiego i innych.

W środę, po cenach znizonych, „Ładne polowanie”, krotoczwila w 3 aktach Jerzego Feydeau; tłumaczył M. Sachorowski.

We czwartek, po cenach znizonych, „Męzowie Leontyny”, komedia w 3 ak ach Alfreda Capusa; tłumaczył M. Sachorowski.

W piątek przedstawienia nie będzie.

W sobotę po raz pierwszy „Boubouroche”, sztuka w 2 aktach Jerzego Courteline, z p. Romanem w tytułowej roli i (wznowienie) „Było to pod Wagram”, komedia ze śpiewami w 1 akcie Teodora Banville, z p. Chmielińskim w tytułowej roli.

W niedzielę, po cenach znizonych, „Popychadlo”, komedia w 5 aktach Jana Sukiewicza, z panią Bednarzewską w tytułowej roli.

Na słynnych średniowiecznych freskach zamku Runkelstein koło Bozen w Tyrolu występuje w kilku scenach Elżbieta, córka Ł kietka, a żona Karola Roberta z dmo Andegawskiego, matka Ludwika, króla węgierskiego i polskiego, a babka naszej Jadwigi. Przypuszczenie to, iż dawniej czynione, stwierdza ścisłemi naukowemi dochodzeniami ks. kanonik Antoni Pór w drugim tegorocznym zeszycie kwartalnika *Mittheilungen*, będącego organem komisji centralnej konserwatorskiej. Królowa Elżbieta była, jak wiadomo, powodem wielkiego politycznego zaturgu, skróślowania w szkiei Szejnochoy „Wojna o cześć kobiety”. Z powodu obrazu, wyrażającego matce, przez cesarza Karola IV w roku 1361, syn Lułwik węgierski wypowiedział wojnę cesarzowi: nie dość silny, aby ja sam mógł podjąć, postarzał się o utworzenie ligi, do której wciągnął króla polskiego, Kazimierza Wielkiego, książąt austriackich i ich szwagra Meinharda III brandenburskiego, który w latach 1361—1363 panował też nad hrabstwem Tyrolu. Wskutek intryg cesarskiego stronnicwa w Bawarii, znalazł się jednak Meinhart w bardzo trudnem położeniu i już miał odpisać od ligi.

złądną znajomość ekonomicznych stosunków swojego kraju, stan jego handlu i przemysłu i obrotu handlowego z innymi krajami, dalej, aby poznały kulturalny stan państw i narodów świata całego. Przedmiot ten udzielany będzie aż do najwyższej klasy.

Historyczny plan nauk zbiera nieco od obecnego planu; dotychczas bowiem rzymskiej i greckiej historii udzielano dziewczętom tylko ze strony mitycznej, pozostawiając natomiast cały prawdziwy materiał historyczny na uboczu. Obecnie w pierwszej klasie traktowane będą mity i dzieje bajeczne tak z historii starożytnej, jak i z czystej; do tego przyjdą w drugiej klasie obrazy i opowiadania z dziejów powszechnych, aż do czasów najnowszych. W klasie trzeciej rozpoczyna się systematyczna i pragmatyczna nauka historii, jako uzupełnienie i ożywienie do nanczanej równocześnie geografii.

Nauka arytmetyki uwzględni będzie przede wszystkim zastosowanie rachunków do życia codziennego, gospodarczego, znajomość systemów oszczędnościowych i ubezpieczeniowych i zarządu majątkiem.

Także na polu historii naturalnej kładzie plan naukowy na pierwszym miejscu znajomość zjawisk natury i uwzględnia zjawiska życia codziennego. W fizyce główną rolę odgrywać będzie również fizjologia, higiena i znajomość środków żywności.

Dalszymi przedmiotami nauki będą wreszcie rysunki i geometria, nadobowiązkowymi zaś śpiew, roboty ręczne, stenografia i gimnastyka.

Przedmiotami egzaminu na nauczycielski licencjat będą: jeden z języków nowożytnych (francuski, włoski lub angielski), dalej język niemiecki i język krajowy, geografia i historia, matematyka i historia naturalna, rysunki ręczne i geometryczne.

W interesie przeszło 200 rodzin.

Otrzymujemy następujące pismo:
W nr. 247 i 249 *DieŹniennika* pojawił się pod tytułem: „W interesie przeszło 200 rodzin” artykuł, który wyszedł z inicjatywy „poważnego grona urzędników rad powiatowych”.

Ponieważ autorowie tego artykułu nie porozumieli się przed opublikowaniem go z urzędnikami wszystkich rad powiatowych, przeło upoważniony przez urzędników z Bochni, Bohorodczan, Bóbrki, Brodów, Brzeska, Brzozowa, Czortkowa, Dobromila, Doliny, Gródku, Husiatyna, Jarosławia, Jasła, Łańcuta, Rohatyna i Tarnowa — podają do publicznej wiadomości zaprzetywanie powyższych urzędników na treść tego artykułu.

Część artykułu, która domaga się utworzenia wspólnego funduszu emerytalnego przy wydziale krajowym, oraz unormowania plac urzędników i objęcia ich jednym statusem, jest zdaniem naszym, słuszną i z wywodami, projekt ten popierającymi, solidaryzujemy się w zupełności.

Natomiast druga część artykułu, omawiająca potrzebę reorganizacji rad powiatowych, nie podobała się nam wcale. Ktokolwiek traktowałby wywody przedstawione tam, na serio, musiałby zadać sobie pytanie, co to jest właściwie ta rada powiatowa i po co ta instytucja istnieje, a wreszcie doszedłby do konkluzji, że jest to balast zupełnie w administracji naszej zbędny.

Ze względu, że autonomia nasza liczy dopiero 34 lat i że w początkach bardzo nieznacznie się rozwijała, ze względu, że rozwój autonomii powiatowej z powodu rozmaitości stosunków miejscowych nie doszedł we wszystkich powiatach do jednej wyżyny, — ogół nie ma ani o zakresie działania, ani o użyteczności rady powiatowej żadnego pojęcia.

Dlatego też w krótkich słowach przedstawiam zadanie wydziałów powiatowych. Organem ustawodawczym autonomii jest sejm krajowy — faktycznym organem wykonawczym gmina. Dopóki sejm wydaje ustawy, obejmujące stosunki administracyjne i ekonomiczno-społeczne, które dotychczas żadnymi ustawami objęte nie były, póty możemy „wierzić”, że autonomia dąży do celu, którego jeszcze w zupełności nie osiągnęła. Najdonioslejsza jednak ustawa, która powinna być najspieszniej wydana, może sprowadzić najgorsze skutki, jeśli zostanie spaczona, lub źle pojęta przez organa wykonawcze. Dlatego też w krajach, w których oświata tak wysoko stoi, że nie zachodzi obawa niewłaściwego wykonania ustaw, lub też w krajach małych, w których wydział krajowy czuwać może nad każdą gminą, instytucja rad powiatowych nie jest konieczna, ze względu zaś na koszt, może nawet i zbędna.

Przeciwnie, w krajach mniej oświeconych i większych, koniecznym jest jakiś łącznik, względnie pośrednik pomiędzy wydziałem krajowym a gminą.

Łącznikiem tym jest wydział powiatowy. Dlatego też działanie wydziału powiatowego nie polega tylko na samej reprezentacji, lecz polega ono w głównej części na pracy w gminach. Celem i ideałem wydziału powiatowego powinno być doprowadzenie gmin do takiego stanu, aby ten łącznik pomiędzy wydziałem krajowym, a gminą stał się zbędnym i wtedy dopiero mógłby ten wydział powiedzieć: „zadanie nasze skończone, cel osiągnięty, teraz już nas wcale nie potrzeba. Niestety jednak przyznać to musimy, że czeka nas jeszcze praca wielu lat, zanim zdanie takie wypowiedzieć będziemy mogli. Chcąc cel ten prędzej osiągnąć nie należy zastanawiać się nad tem, czy nie byłoby wskazaniem zmniejszyć liczbę urzędników i zadolować się tańszymi urzędnikami o słabszej inteligencji, lecz przeciwnie należy starać się o to, aby ich mieć jak najwięcej i nie zwązać na nieznacznie różnicę wydatków, gdy idzie o obniżenie posady człowiekiem inteligentnym, który myślą swoją potrafi sięgnąć głębiej i pracować nie tylko dla chleba, lecz dla celu. Taki urzędnik nigdy nie powie: „jest nas za wielu — nie mamy co robić”. Urzędnik taki, mający zdrowy pogląd na autonomię oddany jej szczerze, nie powie, że członkowie wydziału nie zdolni są do zaliczania jakichkolwiek spraw.

Zalatywanie spraw, to nie wykresanie numerów w protokole, ani też piękna stylizacja, — zalatywanie spraw w wydziale, to jest ten konglomerat myśli wszystkich warstw społecznych, który jest najbardziej powołanym i właściwym do kształtowania stosunków ekonomiczno-spo-

tecznych. Urzędnik, który potrafi sięgnąć w głębi tej wspólnej myśli, — podda się jej i uzna jej wielkość. W przeciwnym razie, lepiejby zrobił szukając zajęcia w jakimś urzędzie biurowym, gdzie autonomia — pożytku z niego mieć nie będzie.

Wreszcie pozwalam sobie zrobić kilka uwag, dotyczących szczegółów proponowanej reorganizacji.

Autorowie powołanego artykułu żądają zniesienia posad inżynierów i lustratorów i zastąpienia ich jedną posadą nieukwalifikowanego drogomistrza.

Jeśli powiat o tyle jest szczęśliwym, że nie ma żadnych dróg zbudowanych i nie zamysła żadnych dróg budować, w takim razie w istocie nie potrzeba inżyniera, gdyż szarwarki sprawdzić mogą drogomistrza.

Jeśli jednak zastanowimy się nad powiatem takim, który ma 200 km. zbudowanych dróg i ustawicznie buduje je dalej — to chyba każdy człowiek fachowy przyznać musi, że nawet samej konserwy dróg, których budowa kosztowała przeszło milion koron, nie można powierzyć nieukwalifikowanemu drogomistrzowi; byłaby to bardzo kosztowna oszczędność.

Co do budowy dróg, to wprawdzie przy usilnych staraniach zjeżdża inżynier wydziału krajowego dla wytrasowania, a następnie dla kolidacji robót, ale bardzo mało jest takich wypadków, w których inżynier wydziału krajowego sam prowadzi budowę.

Lekkie traktowanie lustracji gmin naprowadza na domysł, że w szczęśliwych powiatach autorów powyższego artykułu autonomia gmina cudownie prosperuje, a lustracje przeprowadzać wystarczą w wolnych od zajęć chwilach, prawdopodobnie tylko o tyle, by zachować charakter władzy przełożonej gmin i skonstatować największy porządek w kancelarii i zarządzie majątkiem gminy. Niestety jednak stan faktyczny zupełnie inaczej się przedstawia. Gospodarka gminna chrona jeszcze na każdym kroku i wymaga ustawicznego nadzoru i wskazówek. Jeśli zaś weźmiemy pod uwagę, że do powiatu w przecięciu należy 100 gmin, to chyba można przypuścić, że jeden lustrator nie będzie potrzebował wypoczywać z powodu braku zajęcia.

E. Bukowski
sekretarz jarosławskiej rady powiatowej.

Olbrzymi strejk w Ameryce.

Olbrzymi strejk amerykańskich robotników, zajętych w fabrykach wyrobów stalowych, zaczyna przybierać coraz groźniejsze rozmiary. Bez wątpienia należy on do największych strejków, jakie kiedykolwiek świat widział. Dotąd strejkuje już 70.000 robotników.

W całych Stanach Zjednoczonych uważają strejk w Pittsburghu tylko za przerywkę do generalnego bezrobocia, zachodzi bowiem obawa, że do robotników w fabrykach stali przyczyną się niebawem także robotnicy w kopalniach węgla. Wtedy liczba strejkujących dosięgnęłaby jakiegoś pół miliona, albo nawet i więcej.

Sławnym był swego czasu strejk robotników węglowych w Anglii w roku 1893, gdy przeszło 200.000 robotników rozpoczęło bezrobocie. Bardzo jednak być może, że nowy świat pozazdrościł tej sławy Anglii i prześcignie ją rozmiarami bezrobocia.

Strejk pittsburski odbił się bardzo na giełdach. Kurs akcji towarzystw stalowych, w których fabrykach zastanowiono pracę, spadły gwałtownie na dół. Prezes połączonych związków robotników w fabrykach wyrobów metalowych, Teodor Schaffer, niedługo kapłan metodystów, oświadczył korespondentowi jednego z nowojorskich dzienników, co następuje: „Rozpoczęliśmy walkę i mamy nadzieję, że zwyciężymy. Jutro rozpocznie bezrobocie pół miliona robotników w kopalniach węgla, pojutrze zrobi to samo 800.000 członków amerykańskiej federacji robotniczej, a wtedy po naszej stronie zwycięstwo!”

Korespondent nowojorski londyńskiego dziennika *Morning Leader* donosi, że mimo uspokajających pogłoszek, rozszerzanych przez sferę interesowane, nie ma żadnej nadziei, aby strejk rychło się skończył. Bezrobocie objęło już także kopalnie węgla. Wprawdzie, jak dotąd, strejkują tylko robotnicy w poszczególnych kopalniach i nie ma jeszcze żadnego strejku generalnego, wzięwszy jednak razem, to zaprzestano pracy jakie 120.000 robotników. Strejk odbija się na całym amerykańskim przemysle. Fabryki wyrobów stalowych nie miały w magazynach żadnych zapasów w chwili, gdy bezrobocie wybuchło, kleska zatem jest tem większa.

New York *Herald* donosi, że grozi także strejk służby kolejowej. Położenie jest jednym słowem bardzo groźne. Strejk kosztuje tak pracodawców, jak i robotników, do 100.000 f. szt. dziennie.

Zakonnica Polka w Chinach.

W roku zeszłym doniosły pisma krakowskie o męczennictwie śmierci w Chinach dwu siostr milosierdzia, Polek. Jedną z nich miała być siostra Mirska, rodem z Litwy. Wiadomość tę potwierdziły także pisma warszawskie. W jakimś czasie później pojawiło się doniesienie, że przeczący powyższej wiadomości, lecz dotyczący nie zostało stwierdzone, które właściwie doniesienie jest prawdziwe. Na szczęście pierwsza wiadomość była nieprawdziwa, jak świadczy długi list siostry Mirskiej, datowany: Schanghai, Hôpital Général, 1 maja 1901 r. List ten cechuje jakaś dziecięca pogoda umysłu, jaką może dać tylko zadowolenie ze spełnienia swych obowiązków i nieskończona ufność w Boga.

Oto kilka wyjątków:
„...Śmiałam się serdecznie z mego urojenego męczennictwa. Katafalk w Tenczyńsku dziwnie poetycznie wyglądał z gałązką lilii. Modlitwy przysłały mi się bardzo; dusza orzeźwiła się i hartu nabierała. Dziwnie mi dobrze z tem wszystkim.

...Wszystcy mnie mają za umarłą, jednak żyję i dziarsko się trzymam. Nie staro wyglądam. Wszystcy mi tu dają lat dwadzieścia, chociaż już z długim ogonkiem na krzyży trzeci mi się zanosi. Jestem wiekiem Benjaminskim, bo siostry zazwyczaj dopiero przekroczywszy czterdziestkę do Chin się wybierają. Młode tylko wyjątkowo, bo klimat tu zdradliwy: zjada i sprząta prędko. Od mego tu przyjazdu już dwie w moim wieku siostry zmarły na tyfus.

Ale śmierć boi się Litwinki i doychczas nie śmie się przybliżyć, bo też ze mnie Litwin, kuty, bity.

...Jestem wciąż w tym samym szpitalu, przy rozmaitych chorobach. Wielka u nas rozmaitość; różnego koloru, gaunku i wielkości można znaleźć ludzi. Siostrami w tym szpitalu są po największej części Angielki; są dalej: jedna Niemka, jedna Amerykanka, dwie Francuzki, jedna Włoszka, jedna Belgijka i jeden egzemplarz litewski, którego znacze tak dobrze: hajdamak, kozak, nie dobrego Nie mając z kim, nierzad sama do siebie serdecznie się śmieje lub z jakiegoś listu, gdy otrzymam Moje towarzyszyki są trochę stetryczale, umartwione i strasznie poważne szczególnie Angielki, jak patyki — ale za to dobre. Przełożona jest francuska — anioł świętości i dobroci. I tak nie mam z kim poswawolić; na rekreacji trzymam się jak trusia na szarym końcu i słucham, co starszeństwo gaworzy.

...Gdy zobaczysz ks. arybiskupa Hryniewickiego, powiedz mu, iż w Chinach jest Litwinka, która się za niego nodli; powiedz mu, iż to jest ta mała Basia, z którą się bawił u księżnej Lubeckiej (mojej ciotki). Było to w Wilnie, w domu Łąckiego. Mój Boże, jak to już dawno...

...Dziś pierwszy maja. Wiosna dziwnie ślicznie się rozwija. Wszystko śpiewa i kwitnie. Nasza Niepokalana Marja ustrojona w lilie i róże, rumianki jak gwiazdy, heliotropy, akacje i jeszcze jakieś precudowne dzwonki różowe. Chiny, to kraina kwiatów...

Wiadomości polityczne.

— Tajny wydział komitetu macedońskiego zwoluje podobno do Sredea wielki wiec na 21 lipca. Zaproszenie odebrało po 30 wychodźców macedońskich z Warny, Burgas, Ruszczuku, Filipopoli, Szumli Sliwny i Starej Zahory, po 10 osób z wszystkich innych miast, po dwóch ludzi z każdej wsi, oraz wszyscy w Sredu zamieszkałi Macedończycy i ich przyjaciele. Celem wiecu ma być wywarcie nacisku na rząd, ażeby wypuścił z więzienia Sarafowa i towarzyszy jego. Ruchem tym kierują podobno radostawscy w mniemaniu, że może tym sposobem obalą teraźniejszy gabinet.

— Denuncjacja wółowska. Ohydnej sławy organ znanego prusofila, awanturnika i twórcy hasła *Los von Rom*, Wofla, *Ost-deutsche Rundschau*, zamieścił świeżo taką wiadomość, wrzekomo z Rzymu:

„Słychać, że biskupi kroaccy od wielu już lat czynią usilne starania o to, aby dostać do rąk swoich fundację, założoną przez papieża Sykstusa V-go, na rzecz ubogich i pielgrzymów Dalmacji, która obecnie wynosi kilka milionów w lirów i że udało się im wreszcie przeformować mianowicie pewnego kanonika Krotata na rektora tej fundacji. Otóż obecny ten ks. rektor rozesał okólnik, na którym zbierając masami podpisy, a którego celem jest przemiana rzeczony fundacji na kolegium dla narodowości kroackiej. Słychać dalej, że biskupi Strossmayer i Stadler są duszą tego ruchu, który kryje w sobie tę polityczną tendencję, aby z pomocą znacznych odsetków tej fundacji agitować przeciw Włochom i prowadzić propagandę w interesie starosłowiańskiej liturgii dla Istrii i Dalmacji. Wszystkie pozory przemawiają za tem, iż kard. Rampolla ze swej strony sprzyja (?) tym zamiarom”.

— Król Aleksander serbski przeciw liberalom. Z Niszu donoszą: Na telegram powitalny, wysłany do króla przez wyborców w Niszu, odpowiedział król przez swego marszałka, że król powitał tego nie przyjmuje, dlatego, że Nisz, proklamując jednogłośnie jako kandydata na posła liberala Awakumowicza, działa wbrew intencjom króla. Równocześnie usunął król dotychczasowego burmistrza m. Niszu. Mieszkańcom miasta kazał powiedzieć, że odwoła stamtąd garnizon, jeśli Awakumowicz będzie wybrany.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Wybory do rad generalnych.
Paryż 22 lipca. Do dziś godz. 7 rano wiadomości były następujące wyniki wczorajszych wyborów do rad generalnych. Ogółem wybrano republikanów 841, a konserwatywnych 204. Ośmiusetu kandydatów musi się poddać wyborowi ścisłemu. Republikanie zyskali 39, a stracili 18 mandatów. Między wybranymi znajdują się: Meline, Deschanel i brat generała Merciera.

Wojna w Transwaalu.
Londyn 22 lipca. *Times* donosi z Bloemfontein 19 bm.: Zabranie do niewoli członków rządu orańskiego i fakt, że wielka część dokumentów rządowych dostała się w ręce Anglików, zrobiły na Boerach bardzo silne wrażenie. Zewsząd podnoszą się głosy, żądające ostatecznego przywrócenia pokoju.

Ze strony autentycznej zapewniają, że przed rozpoczęciem wojny państwo Oranje miało na sierpieniu mieszkańców, z tej liczby znajduje się obecnie 35.000 w rozmaitych obozach, 10 tysięcy zabrano do niewoli, 17.000 żyje w miastach, stojących pod zarządem angielskim, a 13 tysięcy znajduje się w wolno.

Burza.
Perpignan 22 lipca. Straszna burza i grad wyrządziły tu ogromne szkody. Podczas gdy dzieci dzwoniły na alarm, piorun uderzył w dzwon i czworo dzieci zabił. Czwooro rannych i jedna kobieta odniosły ciężkie uszkodzenia.

Kraków 22 lipca. Na wczorajszym posiedzeniu powiatowej Kasy chorych, wybrany został jednogłośnie i ponownie prezesem Jan Boćiański, wiceprezesem Juliusz Morawski.

Stambuł 22 lipca. Sułtan wydał na część w. ks. Aleksandra Michajłowicza obiad galowy i obdarzył swego gościa orderem Intias.

Ostatnie wiadomości.

Rada naczelna stronnictwa ludowego, wybrana dnia 30 z. m. na kongresie w Tarnowie, zebrała się wczoraj, d. 21 b. m. w Słotwinie, celem

ukonstytuowania się. Przewodniczyli posłowie Bernadzikowski i Średniawski. Po omówieniu zakresu działania wybrał się mającego przewodnictwa rady naczelnej, dokonano wyboru prezydium, wydziału i komitetu wykonawczego. Prezesem rady wybrano p. Rewakowicza, redaktora *Kurjera Lwowskiego*. Następnie rozpatrywano sytuację w poszczególnych powiatach i uchwalono regulamin przedwyborczy.

Ozgo chcieli właściwie? Do mieszkania zarobnika Józefa Zarzyckiego, na Zamarstynowie, wpadło tej nocy, po godzinie 11tej trzech mężczyzn i zażądali objaśnienia, gdzie się znajduje córka Zarzyckiego, 14 letnia dziewczyna. Gdy Z. na te dziwne pytanie nie dał odpowiedzi, rzucili się na niego i zadali mu trzy rany kłote szczyrkiem w lewą pierś, sięgające aż do oplotnicy. Zek zeznał Zarzycki na stacji ratunkowej, która go po pierwszym opatrunku do szpitala odesłała.

Przez okno. W ulicy Murarskiej okradziono ubiegłej nocy panu Józefowi Kozubowi, ogrodnikowi, mieszkanca. Rzeźmiskim mianowicie weszli przez okno od strony ogrodu i splądrowawszy izbę, wynieśli różnych rzeczy i ubrania na kwotę 300 koron wartości.

Na gładkiej drodze. Ulicą Krakowską, szedł sobie wczoraj późnym wieczorem dla ochłody Józef Sinkiewicz, szewc z zawodu. Wody nikomu po drodze nie zamacił, — a jednak... Jakies indywiduum, którego, jak mówi, ani znał, ani widział kiedykolwiek, przewaliło mu łaską głowę, tak sobie tylko dla fantazji. O tej przygodzie krótko, ale wymownie notuje raport stacji ratunkowej: *Vulnus contusum capitis ad os.*

ZE ŚWIATA

Nie lada such. O niezwyklej działalności pęnego, wziętego do niewoli Boera, donosi *Morning Leader*. Boer Dupluy uciekł z Bermudy, gdzie znajdował się w niewoli angielskiej. Ze sztyetem w zębach przepłynął trzy mile angielskie, mimo armat okrętów strażniczych. W morzu było mnóstwo rekinów. Aby się lepiej ukryć, Dupluy okrył głowę trawą morską. Gdy skierowano w jego stronę reflektor z jednego okrętu, zanurzył się pod wodę. Dupluy był wzięty do niewoli razem z generałem Cronje. W Simonstown chciał uciec przez podkop i rzeczywiście o mało nie uszedł w mundurze angielskim. Na pokładzie okrętu „Armenian” miał zamiar uwieścić kapitana, a załogę zmusić do skierowania się do Stanów Zjednoczonych. Plan się nie udał. Dupluy — jest to młody człowiek, ma dwóch braci, obaj znajdują się na teatrze wojny, matka zaś i siostry znajdują się w ciężkiej niewoli w obozie kobiecym w Pretorii. Dom ich został spalony. W tych dniach przyjechał do Nowego Jorku, gdzie go powitano z wielkim zapalem.

Licytacja pereli. Naszyjnik perłowy sprzedany został w tych dniach przez firmę Christie w Londynie, na licytacji. Stanowił on część klejnotów, które były własnością pewnej damy z arystokracji francuskiej; poleciała ona wspomnianej firmie sprzedać cały ten skarbiec, bez wymienienia nazwiska właścicieli. Naszyjnik składa się z 424 dobranych perel w sześciu rzędach i ma fermuar ze szmaragdów i brylantów. Waga perel wynosi 4,050 gramów. Naszyjnik budził ogólny podziw, nawet król Edward oglądał te klejnoty. Za kolczyki z starych perel z tego samego zbioru zapłacono 2500 fnt., za pojedynczy sznur perel z 234 sztuk 3500 fnt. Cały zbiór trwał godzinę i dziesięć minut, sprzedano za cenę złożony z 38 numerów za ogólną sumę 35.000 fnt.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 22 lipca.

(fr.) Spokojnie w usposobieniu wcale przyjemnym zamknięto obroty ubiegłego tygodnia i podobnie zapowiada się nowy tydzień. Jeden tylko bardziej sensacyjny wypadek miała giełda w ostatnich dniach, a był nim znany wam spadek kursu akcji galic. Banku hipotecznego. Dziś jednak nie ma już po nim prawie żadnego śladu, kurs tych akcji wrócił prawie do dawnego poziomu, a cały poważny świat bankierski wie o tem, iż ów spadek był całkiem obstrukcyjnym manewrem jakiegoś spekulanta, czemś takim, co w terminologii giełdowej ma swą nazwę „Einbruch”, t. z. kradzież z włamaniem się. Mamy przed sobą bilans handlu zagranicznego naszej monarchji za całe pierwsze półrocze. Sprawa on niemiłe wrażenie, gdyż jakkolwiek ostateczne saldo wykazuje acurum, t. j. przewyżkę eksportu nad import, wynoszącą 511,1 miliona koron, to jednak to acurum jest o 13 1/2 miliona mniejsze, niż było w pierwszym półroczu 1900. Zrobił to czerwiec, w tym jednym bowiem miesiącu zmniejszył się o 17 milionów nasz eksport drzewa, cukru, żelaza i węgla.

Wiedeń 22 lipca. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica na jesień od 8 1/2 do 8 1/7, na wiosnę od 7 — do —, żyto na jesień od 7 0/6 do 7 0/7, na wiosnę od — do —, kukurydza m. czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od 5 60 do 5 62, na sierpień-wrzesień od — do —, na wrzesień-październik od 5 75 do 5 77; owies na jesień od 6 64 do 6 65, na wiosnę od — do —, rzepak na sierpień-wrzesień od 13 40 do 13 50, na wrzesień-październik od — do —, na styczeń-luty od — do —, olej rzepakowy na wrzesień-grudzień od — do —. Uspokojenie silne.

Budapeszt 22 lipca. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogr.). Pszenica na październik od 7 97 do 7 98; żyto na październik od 6 69 do 6 70; owies na październik od 6 35 do 6 36; kukurydza na lipiec od 5 32 do 5 33, na sierpień od 5 36 do 5 37, na maj (1902) od 5 12 do 5 13; rzepak na sierpień od 13 — do 13 10. Oferty na pszenicę miernie. Chęć kupna słaba. Tendencja słaba. Pogoda, upały.

Wiedeń 22 lipca. (Giełda południowa godzina 12 m. 30). Marki 117 50, Renta majowa 99 15, Węg. renta koronowa 95 05, Akcje aust. zakł. kred. 636 —, Akcje węg. zakł. kred. 645 —, Akcje Anglobanku 271 —, Akcje Unionbanku 540 —, Akcje Bankvereinu 446 —, Akcje Ländersbanku 404 —, Akcje kolei państw. 641 —, Lombardy 92 50, Akcje kolei Elbethal 485 —, Akcje fabryki broni —, Akcje tytoniowe —, Akcje Alpiny 427 50, Akcje Rima Muranji 450 —, Akcje praskiego Tow. tel. 1 573 —, Lory tureckie 101 —, Ruble 258 —.

Berlin 22 lipca. (Giełda poranna). Akcje kredytowe 199 50, Tow. dyskontowe 174 50

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.

W poniedziałek 22 lipca o godz. w pół do 8 wiecz.

BOGATY WUJASZEK

(ONKEL TONI)

komedja w 4 aktach K. Karlweissa.

O S O B Y:

Hrabia Paweł Waldhof	p. Feldman
Hrabina Micia, jego córka	pna Mrozowska
Baron Feliks Riedeck	p. Klimontowicz
Van Arnheim	p. Kwiatkiewicz
Marjanna, jego żona	pni Cichocka
Ryszard Arnheim, ich syn	p. Tarasiewicz
Hakater	p. Chmielewski
Dr. Mayer	p. Antoniewski
Dr. Müller	p. Solski
Pflunderer	p. Roman
Bretschneider	p. Kliszewski
Handl, rzadca domu	p. Bednarczyk
Miss Taylor	pni Otrębowa
Stimpfl, woźny bankowy	p. Kosiński
Umvogel, woźny bankowy	p. Bielecki
Tini, pokojówka u br. Waldhafa	pna Milowska
Służący Arnheima	p. Czaki
Kelner	p. Recheński

Rzecz dzieje się w Wiedniu za naszych czasów.

Przyjechali do Lwowa

dnia 22 lipca 1901 r.

HOTEL GEORGE. Hr. A. Branicka z Suchej. Hr. J. Branicka z Krakowa. K. Malczewski z Działowa. M. Hahn z Wygod. J. Steinitz z Wrocławia. F. Goldstein z Wrocławia. Z. Chojek z Tomaszów. B. Polizer z Wygod. J. Milch z Budapesztu. J. Rosenstock z Chodorowa. L. Łapiński z Kankazu. P. Hausz z Kawcińska. Książ z Trzopiński z Kochawiny. Hr. A. Dziedziński z Jasionowa.

W dr. Pantchoulidzew z Czerniowiec. Br. M. Harsdorf z Podola ros. Z. Wolfarth z Demnia. A. Groterjahn Kamionka str. M. Zarębina z Zytomierza. E. Słotkiewicz Bardyzów. J. Heller z Bednarowa. W. Wachal z Charków. Dr. A. Iskrzycki z Sanoka. A. Glazer z Odessy. A. Uruski z Presburga. M. Schwaab z Pragi. Rottm. Ławowski z Kamionki str. M. Sokotnicka z Wołynia. J. Horodyski z Koniebinie.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.

Podziękowanie.

Wszystkim przyjaciołom i znajomym, którzy osobicie lub listownie okazali nam swą życzliwość i współczucie, w ciężkim smutku po stracie nieodżałowanego męża, ojca i brata s. p. Kazimierza Pankowskiego, przesyłamy tą drogą serdeczne wyrazy wdzięczności. Rodzina.
Mokrzany w lipcu. 768

Adwokat dr. STEFAN FRENKEL
779 przeniósł swą kancelarię do realności przy ul. Akademickiej l. 12.

Krynica

w Willi pod „Trzema różami”
położonej obok lasienek i wprost urozuczonego parku zakładowego i połączonej z nim odrębnym wejściem, są do wynajęcia pokoje i pomieszczenia urządzone z wielkim komfortem i wygodami, na dni, tygodni lub sezon, według umowy. Ceny umiarkowane.
W miejscu restauracja i kuciernia.
Na żądanie wysyła się również na stację w Musyniu bliższych informacji ndziela zarząd.

Praktyczna nauka kroju sukien damskich według systemu francuskiego przez F. W.
wysła nakładem wydawnictwa „Mód paryskich”
Lwów ul. Akademicka l. 10.
Cena egzemplarza oprawnego w karton wynosi 2 kor. 30 hal. Z przesyłką pocztową 2 kor. 40 hal.
Za zaliczką nie wysła się.

Jako dobrą i pewną lokację

pożyczamy:
4% Rety hipoteczne
4 1/2% Rety hipoteczne
5% Rety hipoteczne promowane
5% Rety Tow. kredyt. ziemskiego
4 1/2% Rety Banku krajowego
4% Rety Banku krajowego
5% obligacje komunalne Banku krajowego
4% pożyczki krajowe
gal. obligacje prepażynne i wszelkie raty państwowe.
Nadto pożyczamy: 65
Akoje galic. Towarzystwa elektrycznego.
Papiry do sprzedania i kupno po najkorzystniejszym kursie dziennym.

KANTOR WYMIANY
c. k. uprzyw. galic.
akejyn. Banku hipotecznego

Dr. Zenon Leńko
operator,
mieszka obecnie przy ulicy Kopernika l. 16
i ordynuje w chorobach chirurgicznych od godziny 3—5 popołudniu.

